

**EL TRENCADÍS
DE LA SERRA**

- IES SERRA D'ESPADÀ -

Directora:

- Vega Pla Navarro

Disseny:

- Diana Robles Castañ
- Elisa Adriana Teban
- Amira Tijani Hilmi

Col·laboradors:

- Vicente Bou Rada
- Toni Balaguer Padilla
- Martina Morata Gimeno
- Daniela Villar Ramos
- Alexandro-Daniel Stoian
- Íker Herraiz Gómez
- Arnau Arrandis Olucha
- Jan Piquer Salvador
- Amira Tijani Hilmi
- Elisa Adriana Teban
- Diana Robles Castañ
- Vega Pla Navarro
- Marisela Gustems Escrich
- Saray Peinado Amitroaie
- Andrea Ruiz García
- Alejandro Pérez Pérez

ÍNDIX DE CONTINGUTS

1. Editorial
2. La nova era de Trump
3. Xarxes al descobert
4. Penitencia
5. No som només notes
6. El hada de los dientes
7. Efecto Mozart ¿Mito o realidad?
8. La recerca de la veritat
9. A tot ritme!
10. Llibres i més!
11. Meteorologia
12. Projectes del nostre IES
13. ¿Y tú de quién eres?
14. Bústia de suggeriments

1. Editorial

Avui presentem amb il·lusió la nova revista El trencadís de la Serra del nostre institut, un projecte que naix amb l'objectiu d'informar, reflexionar i donar visibilitat a tot el que ocorre en la nostra comunitat educativa.

Aquesta revista està formada per un equip d'alumnes representants de cada curs, que treballen de manera coordinada per a arreplegar idees, redactar continguts i organitzar les diferents seccions. La creació d'un grup reduït ens permet treballar amb major compromís, responsabilitat i organització.

No obstant això, aquest no és un projecte tancat. Encara que la redacció estiga formada per un equip concret, la revista és de tots i per a tots. Volem que siga un espai on qualsevol alumne pugui sentir-se representat, proposar temes, compartir opinions o participar en futures edicions.

En les nostres pàgines trobareu notícies del centre i altres d'actualitat. El nostre propòsit és crear un mitjà que informe i que fomenti el respecte, la creativitat i el pensament crític.

Aquest és només el començament. Convidem a tota la comunitat educativa a llegir, aportar idees i acompanyar-nos en aquest nou projecte que hui comença a prendre forma.

Vega Pla Navarro

2. La nova era de Trump

La culpa de tots els problemes... Noruega.
«Benvolgut Jonas: *considerant que el teu País va decidir no donar-me el premi Nobel per haver detingut Huit guerres i MÉS, ja no senc l'obligació de pensar únicament en la Pau, encara que això serà sempre predominant*».

Aquestes paraules van ser escrites per Donald Trump, president dels EUA, en una carta dirigida al primer ministre noruec Jonas Gahr Store després de no haver rebut el premi. Encara que el govern nacional de Noruega no té res a veure amb les decisions que pren el Comité Nobel, Trump està molt ressentit per la derrota i culpa de Noruega dels problemes que estan havent-hi.

TRUMP I GROENLANDIA

La idea de Trump de comprar Groenlàndia no és nova, ja que el 2019 va fer la mateixa proposta, encara que les potències mundials, sobretot les europees com Dinamarca, no van prendre molta importància. Set anys després, el 2026, Trump torna a posar el tema damunt de la taula, ara creant-ho en una crisi diplomàtica real.

Dinamarca segueix dient que Groenlàndia no està a la venda i l'OTAN i altres països han augmentat la presència d'exèrcits en Groenlàndia, com a mostra de suport a la seua sobirania. Trump ha pressionat perquè Dinamarca accepti entregar l'illa i ha amenaçat amb aranzels (impostos a importacions) de fins al 25% contra diversos països europeus si no accedeixen.

TRUMP I IRAN

Tot es remunta en 2018 quan Trump arriba al poder convençut que Iran és una amenaça que el món ha tolerat massa temps. Durant el primer mandat de Trump, va trencar els acords nuclears que altres havien signat, provocant un malestar entre els dos països. Els anys següents venen acompanyats d'amenaçes i moviments militars, però el moment més crític arriba quan els EUA mata al general iraní Qasem Soleimani. Pareix l'inici d'una guerra que mai arriba a començar.

Quan Trump torna al poder en 2025, no canvia de rumb. Represa la «màxima pressió», estreny encara més les sancions i torna a mostrar múscul militar. En 2026, els EUA i l'Iran no estan en guerra, però viuen a la vora: amenaces creuades, tensió constant i zero confiances.

2.La nova era de Trump

TRUMP I VENEÇUELA

Trump va bombardejar Caracas la matinada del 3 de gener i va capturar a Maduro per a portarlo a Nova York on se'l jutjarà per narco terrorisme, ja que prèviament el parlament nord-america havia declarat Veneçuela com un estat terrorista.

Gran part de la població del país està contenta pel segrestament del seu líder, ja que este havia imposat una dictadura no escollida per democràcia, però, per altra banda, hi ha una preocupació perquè ara és Trump qui controla el petroli veneçolà i ha encarregat a empreses estadounidenques que reconstruïsquen les infraestructures de petroli a canvi que Veneçuela compre exclusivament productes fabricats pels EUA.

Açò ha provocat una reacció en altres països com són Rússia, Iran i Cuba, que han considerat este moviment de Trump com «agressió imperialista» i una violació de sobirania, mentre que l'ONU ha rebut peticions de reunions d'emergència.

3. Xarxes al descobert

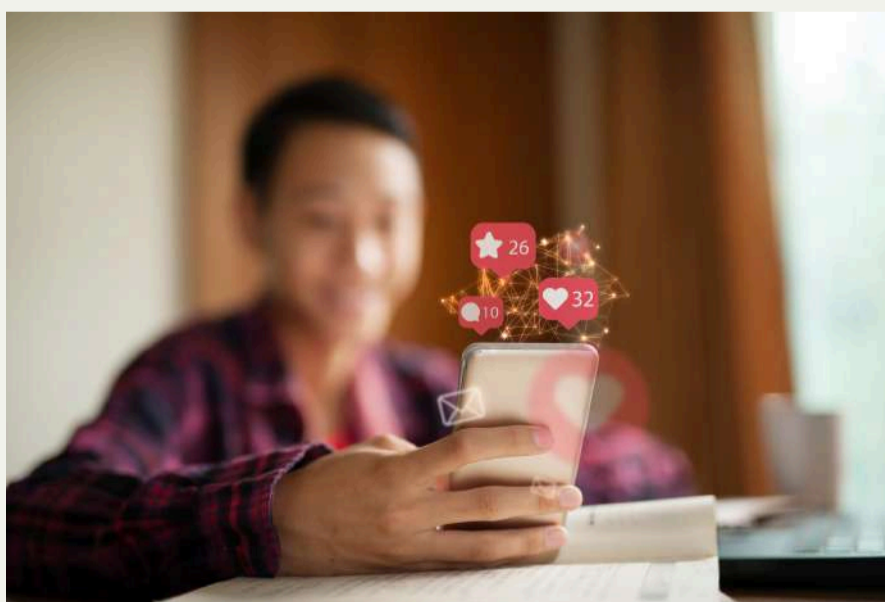
CONTROLEM O ENS CONTROLEN?

Al llarg d'aquesta primera i segona avaluació, hem fet una sèrie d'enquestes a l'alumnat, tan de primer com de segon de batxillerat. En les quals hem recollit diversos paràmetres d'interès d'actualitat. I ara analitzarem les dades d'un tema que considerem de màxima importància i gran preocupació.

Segons les recents enquestes que s'han fet al centre. Hem observat un patró molt preocupant respecte al mateix temps que l'alumnat utilitza les xarxes socials de forma diària. Un 93% de l'alumnat de batxillerat al centre fa servir les xarxes socials més de 2 hores diàries.

Mostrant així una dura situació, que encara que siga roïna, és la vertadera. Aquesta és la greu addicció que té l'alumnat de batxillerat a les xarxes socials. Addicció que repercuteix en el rendiment acadèmic de manera notable, ja que 2 hores o més del temps que disposa l'alumnat fora de l'institut desapareix a causa de les pantalles. A més a més, entre extraescolars i acadèmies, aquest temps es reduiria significativament, conduint a una quantitat insuficient de temps per a l'estudi.

Gran part de l'alumnat que ha fet l'enquesta coneix d'aquesta baixada al seu rendiment i resultats acadèmics. Encara que només expliquen la seua baixada de rendiment per la mala organització del temps. En compte de fixar-se en el principal responsable del seu problema.

4. Penitencia

La Prueba de Acceso a la Universidad (PAU) es un momento clave en la vida de los estudiantes, ya que determina en gran parte su acceso a la universidad. Su objetivo es medir los conocimientos adquiridos en el Bachillerato y ofrecer un criterio común para comparar a estudiantes de distintos centros y regiones.

La inscripción se hace generalmente a través del instituto donde se ha estudiado 2º de Bachillerato o desde la plataforma oficial de acceso a la universidad de la comunidad autónoma. Para ello se ha de llevar el DNI o documento identificativo válido, estar matriculado en 2º bachillerato y pagar la tasa del examen. Hay dos convocatorias, la ordinaria (2, 3, 4 de junio 2026) y la extraordinaria (alrededor de 30 de junio, 1 y 2 de julio de 2026).

Por un lado, la PAU tiene aspectos positivos. Ayuda a consolidar lo aprendido durante el Bachillerato y fomenta la disciplina y la organización. También prepara a los estudiantes para enfrentarse a exámenes largos y complejos, una habilidad útil en la universidad.

Horari Prova d'Accés a la Universitat PAU 2026			
Horario Prueba de Acceso a la Universidad PAU 2026			
Convocatòries ordinària i extraordinària / Convocatorias ordinaria y extraordinaria			
	Dimarts / Martes 2 de juny / 2 de junio 30 de juny / 30 de junio	Dimecres / Miércoles 3 de juny / 3 de junio 1 de juliol / 1 de julio	Dijous / Jueves 4 de juny / 4 de junio 2 de juliol / 2 de julio
9:30-11:00	CAST	INGL (1) FRAN (2) ALEM (3) ITAL (4)	VALE
11:45-13:15	HFIL	HESP	DART (1) (*) ARES (2) ANMU (3) MATE (4) MACS (5) LATI (6) CIGE (7)
15:30-17:00	BIOL EMDI TEIN HMUS FUAR	QUIM LITE MOCA GEOG DTAP	(**)
17:45-19:15	FISI HART COTE DISE	DITE GRIE TEXP GECA	(**)

Sin embargo, presenta limitaciones importantes. El formato de examen suele favorecer la memorización frente a la creatividad o el pensamiento crítico. Además, la cantidad de contenido exigido es muy amplia, mientras que el espacio o número de palabras disponible para responder es limitado. Esto hace que, en asignaturas como Literatura, los estudiantes tengan que resumir demasiado los contenidos, lo que a veces dificulta expresar ideas completas o analizar los textos en profundidad. Esta situación genera estrés adicional y puede afectar negativamente el rendimiento, incluso de quienes han estudiado mucho.

Otro factor que aumenta la dificultad es que los contenidos y criterios de la PAU cambian con frecuencia. Por ejemplo, el temario o la estructura de los exámenes se renueva cada año o cada pocos años, lo que genera confusión y obliga tanto a estudiantes como a profesores a adaptarse constantemente. Esto, sumado a la presión de impartir todo el contenido en un tiempo limitado, provoca un nivel adicional de estrés: los docentes deben cubrir temarios extensos rápidamente para que los alumnos estén preparados, mientras que los estudiantes sienten la urgencia de aprender y memorizar grandes cantidades de información en poco tiempo.

En conclusión, la PAU cumple su función, pero es importante verla con equilibrio. No define quién es más inteligente; mide solo una parte de lo que un estudiante ha aprendido y cómo se prepara para afrontar retos académicos futuros. Su efectividad se vería reforzada si se ajustara la cantidad de contenido y se permitiera un margen suficiente para que los estudiantes puedan desarrollar ideas con profundidad.

5. No som només notes

L'Estrès Estudiantil: Com afecta als joves i què poden fer per gestionar-lo?

L'estrès és una part natural de la vida estudiantil, però, tot i que en certa mesura pot motivar a estudiar, quan es converteix en crònic, pot tenir un impacte negatiu en els estudiants. A més, la pressió constant i les expectatives altes poden comportar conseqüències no desitjades.

Com afecta l'estrès als estudiants?

L'estrès pot afectar tant la salut mental com la física. Pot causar ansietat i depressió, el que dificulta la concentració, la memòria i les relacions interpersonals. A nivell físic, aquesta pressió pot provocar insomni, dolors de cap, problemes digestius i debilitar el sistema immunitari. Açò augmenta el risc de malalties. Tanmateix, en l'àmbit acadèmic, l'estrès redueix la concentració i la productivitat i, per tant, promou la procrastinació i la desmotivació.

Hàbits que els estudiants poden adoptar per reduir l'estrès

- **Organització i planificació:** Utilitzar una agenda per distribuir tasques de manera equilibrada, per tal d'evitar sobrecàrregues i reduir l'ansietat d'últim moment.
- **Activitat física:** Caminar, córrer o practicar ioga redueix l'ansietat, millora l'estat d'ànim i allibera endorfines, l'hormona del plaer.
- **Alimentació equilibrada:** Menjar bé, evitar excés de cafeïna i aliments processats millora la concentració i estabilitza l'estat d'ànim.
- **Mindfulness i meditació:** Practicar respiració profunda i meditar redueix l'estrès i augmenta el nivell de concentració.
- **Repòs i descansos:** Dormir entre 7 i 9 hores i fer descansos regulars amb tècniques d'estudi, com la Pomodoro, per evitar la fatiga mental.
- **Parlar sobre l'estrès:** Compartir preocupacions amb amics, familiars o professionals alleuja l'estrès i fomenta una mentalitat positiva.

El paper clau dels professors

Els professors tenen un impacte no només en el rendiment acadèmic de l'alumnat, sinó també en la seva capacitat per gestionar possibles adversitats.

Crear un ambient saludable i comprensiu a l'aula pot marcar la diferència en la forma en què s'afronta la pressió. Un entorn relaxat i empàtic ajuda a reduir l'estrès, mentre que una assignació equilibrada de tasques i el reconeixement de l'esforç, més enllà dels resultats, fomenta un ambient positiu i inclusiu.

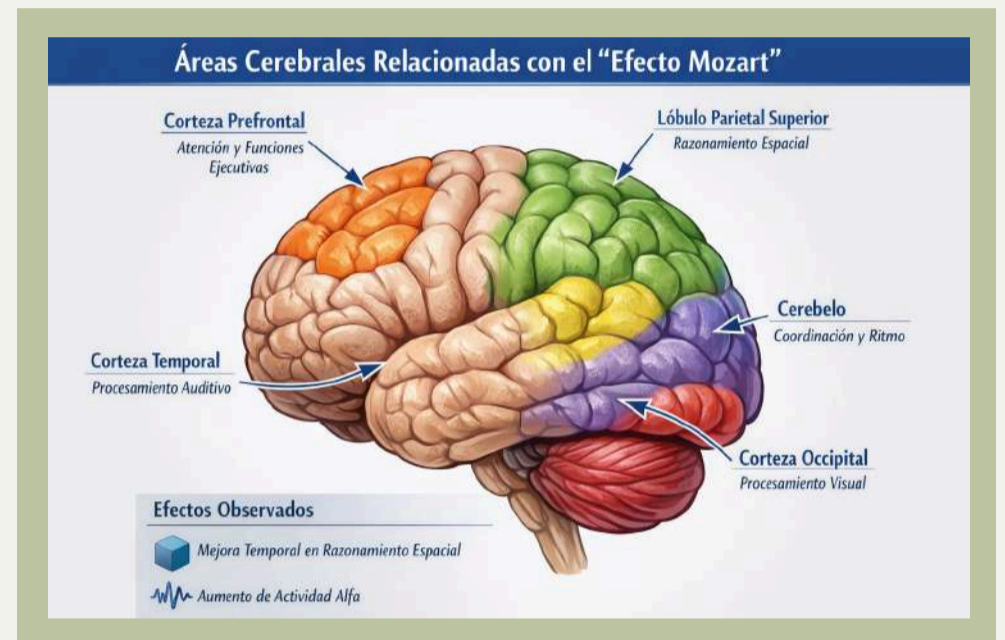
6. El hada de los dientes

7. Efecto Mozart ¿Mito o realidad?

El llamado Efecto Mozart ha capturado la atención del público durante décadas, generando la idea de que escuchar música de Wolfgang Amadeus Mozart puede mejorar la inteligencia. Si bien esta afirmación ha sido exagerada por los medios, la investigación científica ofrece matices importantes que merecen ser considerados.

La imagen adjunta ilustra de manera clara cómo ciertas regiones cerebrales se ven involucradas durante la escucha de música compleja como la de Mozart. Por ejemplo, la corteza prefrontal, resaltada en la ilustración, está asociada con funciones ejecutivas y atención; el lóbulo parietal superior, vinculado al razonamiento espacial; la corteza temporal, responsable del procesamiento auditivo; y el cerebelo, que interviene en la coordinación y el ritmo. Incluso la corteza occipital, encargada del procesamiento visual, se activa de forma indirecta al

integrar información sensorial. La visualización también destaca efectos observados en estudios científicos: una mejora temporal en tareas de razonamiento espacial y un aumento de la actividad alfa, indicador de atención y activación cortical óptima.

Estos hallazgos respaldan la idea de que la música no aumenta la inteligencia general, sino que puede inducir estados cognitivos momentáneos más favorables para ciertas tareas, especialmente aquellas que requieren razonamiento espacial o concentración sostenida. En este sentido, la imagen sintetiza de forma efectiva cómo la exposición a música compleja puede activar simultáneamente múltiples redes cerebrales, potenciando procesos cognitivos específicos de manera temporal.

No obstante, es importante subrayar que el efecto es limitado. Estudios críticos y metaanálisis han señalado que los resultados dependen de factores individuales, como la preferencia musical, el estado emocional o el nivel previo de activación cognitiva. Además, los efectos observados son transitorios y no constituyen una mejora duradera de la inteligencia global.

A pesar de estas limitaciones, la evidencia clínica sugiere aplicaciones más concretas, por ejemplo, en pacientes con epilepsia, donde ciertas composiciones de Mozart han mostrado reducir la actividad epiléptica. Esto apunta a un potencial terapéutico de la música, más allá de la mejora cognitiva temporal.

En conclusión, el Efecto Mozart debe entenderse como un fenómeno real pero moderado, que refleja la capacidad de la música para estimular temporalmente redes cerebrales específicas, más que un método para aumentar el coeficiente intelectual. La imagen que acompaña este artículo permite apreciar de manera clara y visual cómo diferentes regiones del cerebro se coordinan durante la escucha musical, ofreciendo un soporte tangible a la comprensión científica de este fenómeno. En última instancia, más que un "atajo hacia la inteligencia", Mozart nos invita a explorar cómo la música puede modular la mente y el cerebro de manera sutil, pero significativa.

8. La recerca de la veritat

Des dels inicis de la civilització, l'home ha intentat entendre les coses, trobar el perquè dels fenòmens, la veritat absoluta. Però alguna vegada ens hem preguntat si realment existeix aquesta tan recercada veritat absoluta? En aquest article entendrem quin enfocament s'ha utilitzat al llarg de la història per trobar, o, almenys, apropar-se, a aquesta, observant als majors referents del pensament humà d'etapa de la història.

La nostra expedició ens porta primer a Sòcrates, pensador grec que proposava que la veritat s'havia de trobar mitjançant el diàleg, aprenent els uns dels altres i intentant arribar a una mena d'acord sobre com són les coses en realitat.

Aquesta forma de pensar va ser acceptada fins que Plató, el famós filòsof atenenc va proposar que la veritat residia en el bé, el moralment correcte, i que la veritat només existia al regne de les idees i que el regne de les coses era només un reflex del que ocorre al regne de les idees. Aquesta teoria es coneix com l'al·legoria de la caverna, on Plató proposava que vivíem en una caverna- evidentment, en sentit figurat- on el que veiem era simplement l'ombra del que hi havia fora (regne de les idees), provocada per la llum entrant. Açò vol dir que no veiem la realitat tal com és, sinó que el que observem és, d'alguna forma, un reflex del qual realment ocorre.

El nostre rigor cronològic ens fa aterrar en les reflexions de Sant Tomàs d'Aquino, pensador i monge que comprenia la veritat com la correspondència entre l'enteniment (idees, com Plató) i els fets, el regne de les coses que allunyava Plató de la seva fórmula. Aquesta forma de pensar es va conèixer com a *adaequatio*, i va tenir exponents com Aristòtil, Sant Tomàs d'Aquino o Descartes, entre altres.

El viatge continua, i una parada obligatòria ha de ser feta en els pensaments de I. Kant. Kant agafa les idees de l'*adaequatio* i les porta al següent nivell, proposant una idea disruptiva: la veritat absoluta està suposant una problemàtica a l'hora de trobar-la, perquè, senzillament, no existeix. Kant diu que no existeix la veritat absoluta, sinó que cadascú té la seva pròpia veritat intersubjectiva, és a dir: la veritat de cadascú és la que aquest percep amb els sentits. Per exemple, nosaltres veiem una rosa roja de forma diferent a la que la veu una altra persona, o una mosca, o un ximpanzé. Així, aquest pensament exclou la veritat en si.

Ens estem apropant a poc a poc a l'època actual, però paga la pena parar al final del segle XIX, on trobem al gran filòsof Friedrich Nietzsche, qui directament descarta l'existència de la veritat i la tatxa d'error útil aquesta. Nietzsche entén la veritat com una falsedat que serveix a la supervivència de l'espècie, i que tota societat es basa en una sèrie de veritats col·lectives sobre les quals suportem el nostre desenvolupament.

Avancem per trobar al matemàtic i filòsof Ludwig Wittgenstein, qui rebutjava la idea del adaequatio i pensa que la veritat només existeix al món de les matemàtiques (regne de les idees). Ludwig s'enfocava en el pensament lògic i la raó, però aquestes facultats només resideixen al regne de les idees.

Per finalitzar el nostre viatge, arribem a Foucault, qui pren les reflexions de Nietzsche i les radicalitza. Foucault pensava que la veritat era un constructe social, una falsedat útil, igual que Nietzsche, però aquest va més lluny: Foucault proposava que aquesta falsedat era de la que s'aprofitaven els poderosos per a controlar a les masses. Açò és l'equivalent actual a les fake news, notícies voluntàriament falsejades per moure a les masses i fer-les creure el que més interesse, bé políticament o econòmicament.

Espere que aquest article us desperte la curiositat sobre temes que donem per sabut tant com a mi se'm va despertar mentre escrivia aquestes línies.

Sòcrates

I. Kant

Plató

Ludwig
Wittgenstein

Sant Tomàs d'Aquino

Friedrich
Nietzsche

9. A tot ritme!

Entrevista a Diego López

ENTREVISTANT A UN CAMPIÓ

El darrer dimecres 17 de desembre vam tindre l'orgull de rebre a Diego López al nostre centre per realitzar una entrevista a una aula del centre, va ser una sort poder compartir aquest temps tan agradable i poder aprendre tant sobre un esport com la pilota que malgrat tenir-ho a prop no coneixem del tot. Diego és nascut ací a Onda i ha estudiat en aquest centre, a més el passat mundial de pilota s'hi va consagrar campió i millor jugador jove del torneig.

Trencadís: T'ha proporcionat la pilota viatjar i conèixer nous llocs?

Diego: Eh, sí, he tingut la sort d'anar amb les seleccions inferiors. El primer europeu inferior es va fer aquí a València, que està bé, però vols anar-te'n fora. El segon es va fer a Portugal i el tercer a Holanda. I després he tingut la sort d'anar amb l'absoluta. Es va fer el mundial també aquí a València, l'Europeu a Portugal, també, i si tinc sort aquest any el mundial és a l'Argentina.

Trencadís: Aleshores, t'esperaves la convocatòria per anar al Mundial o va ser de sorpresa?

Diego: A vore, sabia que podia estar en les seleccions inferiors. Crec que ho vaig fer prou bé tots els anys que vaig anar.

Sembla un bot per poder anar en l'absoluta, però bueno, crec que si feia bé el meu treball, podia estar convocat i vaig tindre la sort d'estar convocat.

Trencadís: Com va ser l'experiència d'anar al mundial i poder participar?

Diego: Eh, bueno, molt xula, o sea, ja tens com un cert record de les seleccions inferiors, però bueno, pues anar a l'absoluta... Dona igual l'edat, pot anar-hi un de cinquanta anys o com jo crec que tenia, divuit o dineu anys i pues vaig tindre la sort de fer un molt bon paper en el mundial i bueno, pues una experiència única.

Trencadís: Com és per a tu un dia normal d'entrenaments i de partits? Com és més o menys la rutina?

Diego: Bueno, pues ara, per exemple, estic lesionat. Entonces, pues vaig al gimnàs, per a enfortir tota la zona que tinc malament i faig algo d'aeròbic o córrer, bici. Però bueno, què és normal, quan estàs bé, que tens partides i entrenaments, pues els entrenaments els distribueixes en funció de les partides que tens.

Trencadís: Això per què?

Diego: Perquè potser que esta setmana puga jugar el divendres i dissabte, i la setmana que ve puga jugar només el dilluns, només el divendres o tres dies. Entonces, jo el que faig per planificar-me els entrenaments és: segons els dies que jugue, fique un dia de gimnàs, un dia d'aeròbic o un entrenament de pilota, però segons les partides que te fiquin cada setmana.

Trencadís: Els entrenaments de pilota els fas ací en Onda o vas a algun altre puesto?

Diego: Fins ara els feia en València i Vila-real, però en l'any 2022 en València perquè tenia un preparador que era d'allí i me desplaçava a València per a entrenar, però este any no hi ha eixe preparador i, doncs, entrenaré per ací per Vila-real, Onda...

9. A tot ritme!

Entrevista a Diego López

Trencadís: I com t'organitzes per a estudiar si tens que anar a València o a Vila-real?

Diego: Eh, bueno, ara tinc estudiar menys perquè estic en el màster. Però bueno, en batxiller quan tenia partides, anava als entrenaments i tot, lo que intentava era pel matí aprofitar les classes.

El que podia estudiar la estona que estava en casa i, bueno, doncs quan tocava anar a jugar, fer-ho també per a desconnectar perquè m'agradava resetejar la ment i quan tocava ficar-se, pues, me ficava i punt.

Trencadís: I ara actualment què és el que estàs estudiant?

Diego: Estic estudiant el Màster d'Educació, en Educació Física.

Trencadís: I quin seria el teu treball que t'agradaria de futur?

Diego: Bueno, m'agradaria ser professor d'Educació Física, a part de seguir jugant a pilota. Però tampoc me tanque portes i ser algo de preparador físic o algo paregut també m'agradaria prou.

Moltes gràcies per llegir, i sobretot, a Diego per confiar en nosaltres.

Molta sort Diego!

Foto extreta del periòdic Mediterráneo

Arnau Arrandis i Jan Piquer

9. A tot ritme!

Deportes de Onda

En el apartado de deportes vamos a hablar de los diferentes deportes que se practican en Onda y en el centro.

¿Sobre qué deportes vamos a hablar?

- Gimnasia artística
- Balonmano
- Fútbol
- Atletismo
- Colpbol

GIMNASIA ARTÍSTICA

La gimnasia artística consiste en una serie de movimientos rítmicos y acrobáticos, empleando diferentes aparatos gimnásticos para demostrar la flexibilidad, coordinación, fuerza, equilibrio y agilidad del atleta. Las pruebas Masculinas son: Caballo con Arcos, Aros, Salto sobre Caballo, Barras Paralelas, Barra fija.

Y las Femeninas son: Suelo, Salto Sobre potro, Barras Asimétricas y Viga. Este año en la categoría femenina han conseguido el oro en la Liga Ibérica. Algunas de estas gimnastas tocaron pódium como, por ejemplo: Neus Herrera, Aitana March, Daniela Villar e India Hernández.

BALONMANO

El balonmano o handbol es un deporte de pelota en el que se enfrentan dos equipos que tienen como objetivo anotar más puntos que su adversario en la portería contraria, este año el equipo Handbol Onda hace historia y se proclama campeón de España Juvenil Femenino.

Los equipos pueden ser mixtos hasta la categoría infantil, que suele incluir jugadores de hasta 13 y 14 años.

9. A tot ritme!

Deportes de Onda

FÚTBOL

El fútbol es un deporte de equipo jugado entre dos equipos de once jugadores cada uno, mientras los árbitros se ocupan de que las normas se cumplan correctamente. Es considerado el deporte más popular del mundo, lo practican unos 270 millones de personas.

A partir de los 12 años más o menos se divide en dos categorías diferentes: masculino y femenino.

Equipos en Onda:

· El Club Deportivo Onda es un club de fútbol del municipio de Onda, en la provincia de Castellón. Fue fundado en 1921 y juega en el grupo 1º de la Liga Comunidad Valenciana. Visten de rojiblanco. Fueron Campeones de la Tercera División en 1999. Su campo actual es el Enrique Saura Gil.

· El Vila de Onda es un club de fútbol de Onda. Visten de blanco y negro. Su campo actual es el Olímpic. Fue fundado en el año 2012

ATLETISMO

El atletismo es un deporte que incluye un conjunto de disciplinas que implican correr, saltar y lanzar. Se le llama el "deporte rey" debido a su naturaleza fundamental y antigua. Las pruebas atléticas se dividen en carreras, saltos, lanzamientos y pruebas combinadas.

El club de atletismo Onda fue creado en 2008 es una asociación deportiva en que organiza escuela de atletismo para niños y actividades para adultos (montaña, senderismo), entrena en las pistas del Estadio Olímpic.

COLPBOL

El Colpbol es un deporte alternativo mixto y colaborativo creado en Valencia (España) en 1997, donde dos equipos de siete jugadores cada uno buscan meter una pelota en la portería contraria mediante a base de golpes con las manos, una pelota en la portería contraria.

En el centro se juega un torneo de colpbol por cada curso este año. Al final de cada trimestre se conocen los ganadores.

10. Llibres i més!

Entre noves pàgines: el millor que ens ha deixat el 2025

Les històries que han enganxat la nostra generació

Llegeixen els adolescents hui en dia?

Segurament has sentit que els joves de hui en dia no llegeixen tant com els d'abans. Aquesta afirmació és totalment falsa. És més, els adolescents ara llegeixen més que mai. Hi ha estudis que demostren que entre el 74% i el 75.3% dels joves de 14 a 24 anys llegeixen llibres en el seu temps lliure.

De segur que en alguna xarxa social t'ha aparegut un vídeo d'algú parlant sobre llibres. Açò no és casualitat, ja que hi ha més de 65 milions de publicacions amb el #Booktok només a TikTok.

I per a tots aquells que puguen l'estadística i disfruten de la lectura, ací tenim unes recomanacions de nous llibres d'aquest any passat.

El passat 2025 va arribar carregat d'històries per a tots els gustos: des de misteris espacials fins a romanços intensos i de mons de fantasia. Hi ha llibres per a tothom! Ací van algunes recomanacions de novetats d'enguany, de tots els gèneres.

1. Romanç (**Releasing 10**)

Per als amants del romanç juvenil i del "young adult", el 2025 els va deixar "Releasing 10", l'últim llibre de l'exitosa saga dels xics de Tommen.

Escrit per Chloe Walsh, aquest llibre consta de 784 pàgines plenes d'una història esquinçadora. Tracta temes de salut mental, per això no és recomanable per a gent menor de 14 anys.

La història tracta sobre Lizzie Young, una xica que sempre ha sentit que era "massa" en tots els sentits: diagnosticada amb trastorn bipolar des de jove, sense trobar el seu lloc. Quan coneix Hugh Biggs, un xic amb maduresa, sent que tots els seus problemes poden desaparèixer. La seva connexió és intensa, però fins i tot l'amor més veritable es pot veure sacsejat per les forces que escapen al seu control.

Aquesta història conquistarà el cor de tot lector que gaudisca de les històries intenses.

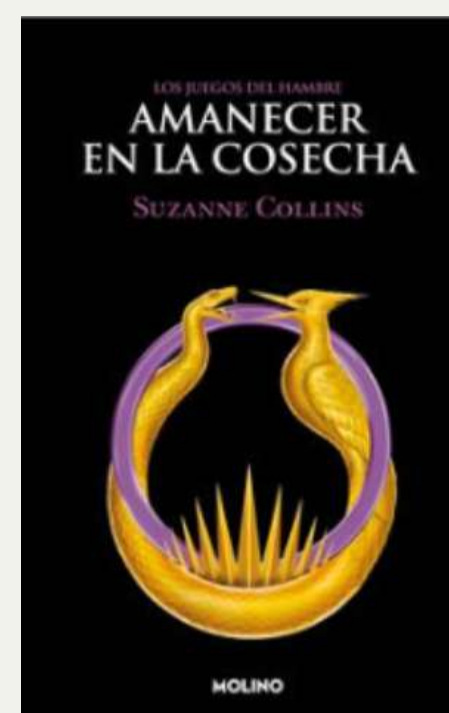
2. Distòpia (Els jocs de la fam 5: “Amanecer en la cosecha”)

Una de les distòpies d'aquest any és “Amanecer en la cosecha”, el nou llibre dels jocs de la fam, escrita per Suzanne Collins.

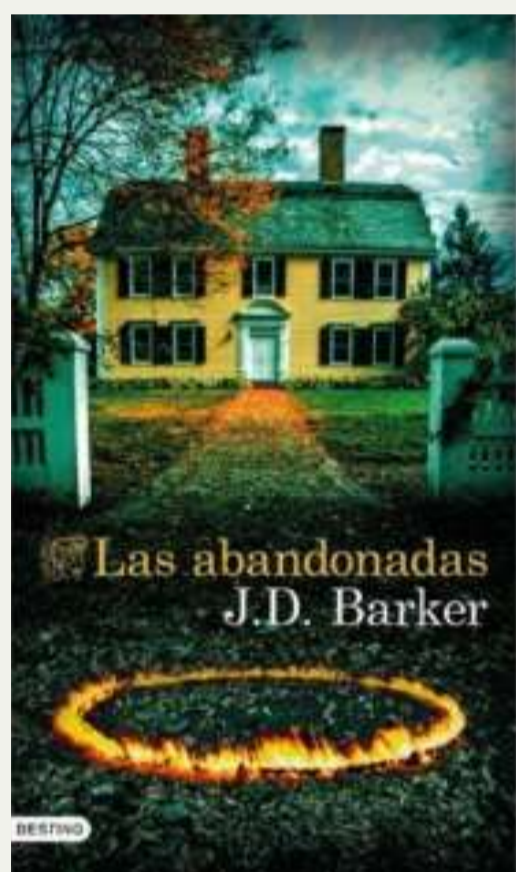
Aquesta saga es va fer tant famosa que al 2012 van estrenar la primera pel·lícula, i la resta ja és història.

“Amanecer en la cosecha” ens porta al país de Panem on la por governa i cada decisió pot canviar-ho tot. En un moment decisiu, la lluita per sobreviure es barreja amb secrets, sacrificis i l'inici d'un esdeveniment que ningú no veu venir. Fosca, intensa i plena de tensió, és una història que atrapa des de la primera pàgina i deixa amb ganes de continuar llegint.

Un llibre perfecte per als amants de la política, l'acció i la supervivència.

3. Terror (Las abandonadas)

També hi ha una meravellosa opció per als que els agrada l'horror als llibres: “Las abandonadas”, de J. D. Barker.

Aquest llibre és autoconclusiu, és a dir, no pertany a una saga. “Las abandonadas” és un thriller fosc i pertorbador que comença amb un descobriment inquietant i que arrossega el lector a una investigació plena de girs, secrets i preguntes incòmodes. A mesura que la tensió creix, res no és el que sembla i el perill s'amaga on menys s'espera. Amb un ritme addictiu i una atmosfera opressiva, J. D. Barker construeix una història que atrapa des de l'inici i no deixa anar fins a l'última pàgina.

Perfecte si t'agraden els thrillers que et mantenen en suspens i t'obliguen a continuar llegint.

4. Misteri (“Asesinato bajo el muérdago”)

No podia faltar una novel·la policíaca, com “asesinato bajo el muérdago”, de Robin Stevens. El cinqué llibre del club dels detectius, ens porta nous misteris per resoldre.

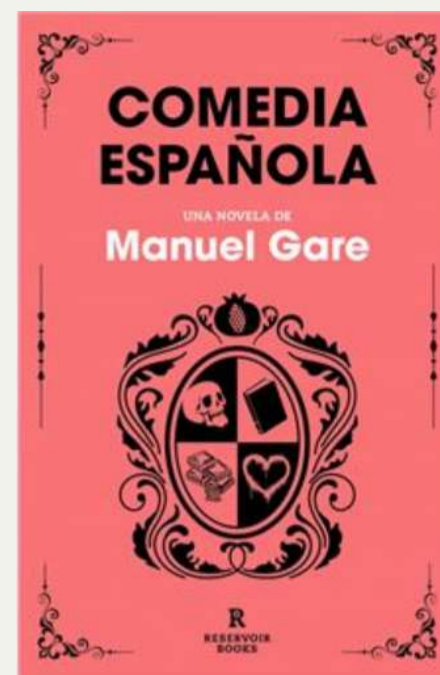
Aquest llibre és una recopilació de relats de misteri ambientats a l'època nadalenca. Baix una atmosfera festiva que contrasta amb el crim, les històries presenten assassinats, secrets i girs inesperats que es desenvolupen entre celebracions, reunions familiars i tradicions de Nadal. El “muérdago”, símbol d'amor i unió, es converteix aquí en el teló de fons d'intrigues on res no és tan innocent com sembla. Un bon llibre si t'agrada fer de detectiu.

5. Comèdia (“Comedia española”)

Per als amants del riure, està “Comedia Española”. Escrit pel granaí Manuel Gare, aquest llibre consta de 208 pàgines.

“Comedia Española” és una novel·la que combina humor i crítica social a través de situacions quotidianes portades a l'extrem. Amb un to irònic i desenfadat, retrata les contradiccions, manies i peculiaritats de la societat espanyola. Mostra com allò absurd i còmic sorgeix fins i tot en els conflictes més comuns. L'obra convida a riure's d'un mateix i de la realitat que ens envolta. Perfecte per a passar una bona estona disfrutant i rient.

6. Ciència a ficció (“Expediente Hermes”)

També hi ha una història per als que els agrada la ciència a ficció: “Expediente Hermes”. Aquest llibre, guanyador del premi Minotauro 2025, està escrit per Sabino Cabeza. “Expediente Hermes” és una història que combina misteri, tensió i descobriments inesperats. Tot comença amb un document aparentment rutinari que amaga molt més del que sembla. A mesura que els personatges s'endinsen en la investigació, ixen a la llum secrets, preguntes incòmodes i una realitat que desafia tot allò que creien saber. Amb un ritme àgil i una atmosfera inquietant, el llibre convida el lector a unir les peces d'un trencaclosques fascinant. Res és casual i ningú és qui pareix. Aquesta intrigant història captivarà els lectors interessats en el misteri, la investigació i les trames plenes de secrets.

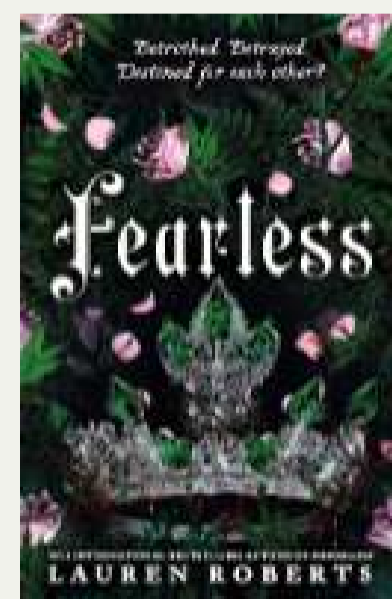
7. Romantasy (“Fearless”)

I per últim, un llibre del nou gènere, “Romantasy”, que mescla el romanç i la fantasia i que està triomfant entre els adolescents a internet. Un dels molts llibres que ens ha deixat enguany és “Fearless” el nou llibre de la saga de “Powerless”, una de les més populars d'aquest gènere.

Fearless, de Lauren Roberts, és una història carregada de tensió, emocions intenses i personatges que no deixen indiferent. En un món on el poder marca el destí i la supervivència exigeix prendre decisions impossibles, la protagonista es veu obligada a desafiar les regles que l'han mantingut fora de perill... i també les que l'han mantingut encadenada.

Ideal per als que gaudeixen de la fantasia amb acció, tensió emocional i personatges forts que lluiten contra un sistema que sembla invencible.

En resum, el 2025 ens ha deixat llibres que han connectat amb els adolescents i han fet créixer les ganes de llegir. Lluny de desaparèixer, la lectura continua viva i demostra que els llibres encara tenen molt a dir en el nostre dia a dia.

Diana Robles Castañ

10. Llibres i més!

Entre notes i paraules

Este passat any hem tingut uns grans mesos fructífers i exitosos quant a nous llançaments musicals, de tots els estils imaginables.

Rosalía

Entre ells es troba una vegada més a Rosalía, que va tornar amb un nou disc ple d'èxits, però aquesta volta amb cançons d'òpera! El seu últim àlbum: "Lux" compta amb 18 melodies i col·labora amb grans artistes com Björk e Yves Tumor. Aquest, ha sigut tota una sensació a causa de la seua gran complexitat tant a nivell vocal com líric, sense deixar a ningú indiferent!

Pablo Alborán

Després va presentar-se Pablo Alborán, que va decidir experimentar amb el seu nou llançament KMO, amb diferents estils musicals com la salsa o el flamenc. L'àlbum va ser acollit amb molt de carinyo i compta amb opinions i ressenyes generalment positives, on es destaca el seu retorn a les arrels i el sentiment pur de les seues balades.

Ed Sheeran

Finalment, ens agradaria commemorar a un gran artista anglés: Ed Sheeran!

Després d'una llarga gira sota el nom de "Mathematics Tour", que va finalitzar l'any passat, es va tindre la increïble ocasió de presenciar l'arribada del seu últim projecte, una proposta que reflecteix la maduresa i evolució de la seua trajectòria, la qual cosa ha causat opinions dividides.

El seu àlbum Play va ser llançat el 12 de setembre de 2025 i influenciat per part d'altres cultures durant els seus viatges, veient-se reflectit en els seus diferents ritmes. També inclou nombroses melodies emotives, amb lletres que donen a conèixer un poc més sobre la seua vida.

10. Llibres i més!

Cantants que passen per la Comunitat Valenciana

Afortunadament, per a poder gaudir de grans espectacles enguany, ningú haurà d'anar lluny, ja que la Comunitat Valenciana acollirà a diversos artistes talentosos.

A partir de maig, hi haurà una àmplia varietat de concerts dels que disfrutar. Per als amants del pop, tindreu la sort de poder gaudir de l'arribada dels vostres cantants favorits:

Aitana

Aitana torna una altra vegada a València els dies 21 i 22 de maig. Estarà al Roig Arena, amb la seua nova gira, Cuarto Azul World Tour. A més, també es podrà gaudir d'altres dates de concerts per tota Espanya, des de llocs com Mallorca fins a Madrid.

Amaia

Seguint amb la programació musical, Amaia també estarà a València el 31 de maig (al Roig Arena) i visitarà altres zones d'Espanya, com Barcelona, Sevilla i Pamplona, al llarg de l'any que ve.

10. Llibres i més!

Altres concerts

La Oreja de Van Gogh

D'altra banda, La Oreja de Van Gogh torna després de tant de temps als escenaris amb Amaia Montero. Aquest retrobament inesperat ha causat molta controvèrsia i polèmica, per tant, es preveu que serà una gira molt sol·licitada.

El grup té previstes diverses dates per tota Espanya per a començar l'any 2026 amb molta il·lusió i ganes. Algunes de les cites més destacades seran a València els dies 4 i 5 de setembre, amb una molt esperada actuació al Roig Arena. A més, també pararan a altres grans ciutats com Madrid (Movistar Arena), els dies 28 i 29 de maig, i Barcelona (Palau Sant Jordi), el 6 de novembre.

The Weeknd

Per a posar punt final a l'estiu, es podrà gaudir de la presència de The Weeknd, que tornarà a Espanya amb tres concerts a l'Estadi Civetes Metropolità de Madrid els dies 28, 29 i 30 d'agost, i un concert a l'Estadi Olímpic Lluís Companys de Barcelona l'1 de setembre.

The Weeknd en l'estadi Metropolità, el 18 de juliol de 2023.

David Bisbal

Per a concloure, David Bisbal ens espera el 6 de desembre al Roig Arena (València) amb un espectacle que ens transportarà de nou a Nadal, amb decoració nadalenca, nades i moltes altres actuacions especials, que despertaran un sentiment de calidesa, serenitat i nostàlgia.

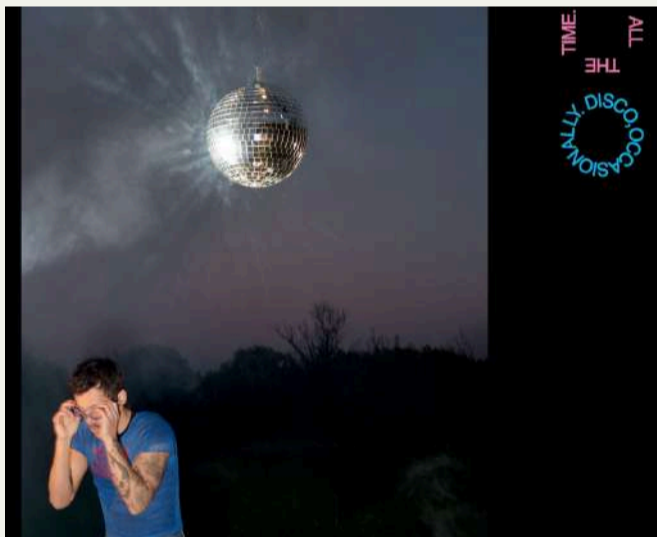
10. Llibres i més!

Cantants actuals i els seus pròxims llançaments:

També hi haurà una gran varietat de nous llançaments per part d'uns grans músics inspiradors. La seua arribada es troba a esperar.

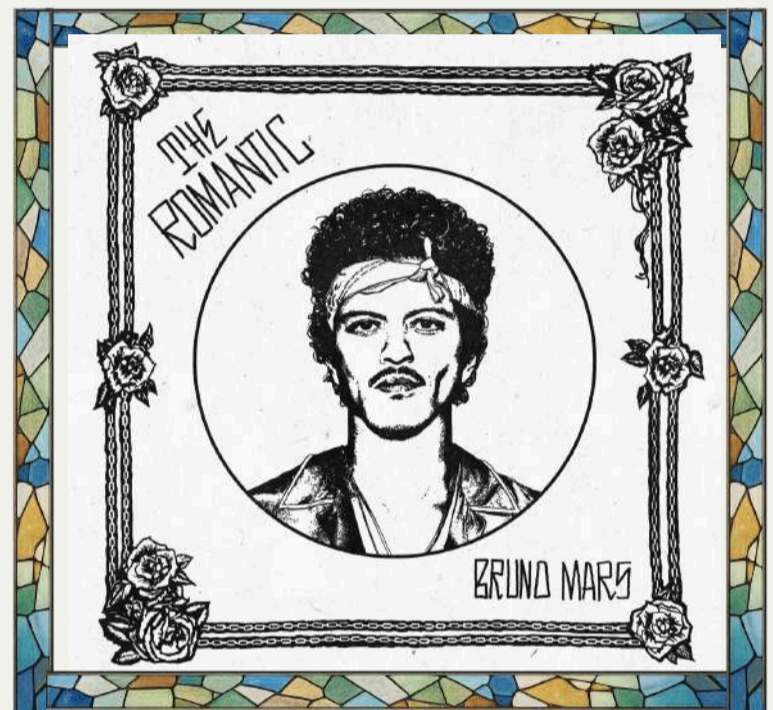
Harry Styles

Entre ells es distingeix a Harry Styles, que torna a la música amb el seu quart àlbum en solitari, titulat *Kiss All the Time*. Disco, Occasionally, després de quatre llargs anys. La seua publicació està prevista per al 6 de març de 2026.

Bruno Mars

Així mateix, ha paralytitzat les xarxes Bruno Mars, en confirmar el llançament del seu quart àlbum d'estudi, *The Romantic*, que veurà la llum el 27 de febrer de 2026. Aquest nou treball discogràfic vindrà acompanyat d'una gira internacional, que inclourà una actuació a Madrid, a l'estadi Riyadh Air Metropolità, el 10 de juliol d'este mateix any.

Evanescence

Tampoc caurà en l'oblit el grup Evanescence, que finalment ha anunciat l'arribada d'un nou àlbum després d'un llarg període d'absència, així com una gira mundial prevista per a 2026, amb concerts programats a Amèrica del Nord, el Regne Unit i Europa.

En definitiva, aquest any promet ser intens i ple de música per a tots els gustos. Encara que no hi haja tantes notícies confirmades, ens esperen moments inoblidables que ens emocionaran i ens faran connectar a través de la música com mai.

Elisa Adriana Teban

10. Llibres i més!

Sofà i Crispetes

El cinema i les sèries ens ofereixen una infinitat de mons i emocions per explorar. En aquest espai, us presentem les pel·lícules i sèries millor valorades i les produccions més destacades, amb recomanacions i crítiques per mantenir-vos al dia amb el millor del panorama audiovisual.

pel·lícules i sèries d'amor

Culpa Nuestra (2025):

Les noces de Jenna i Lion propícia el tan desitjat retrobament entre Noah i Nick temps després de la seua ruptura. La incapacitat de Nick per a perdonar a Noah s'alça com una barrera insalvable. Els dos es resistixen a alimentar una flama que encara continua viva.

El verano en que me enamoré (2022):

Segueix Belly, una adolescent que passa els estius a la platja amb la seva família i amics, mentre descobreix l'amor, l'amistat i els canvis inevitables que arriben amb el pas del temps.

Mi vida con los chicos Walter (2023): Segueix Jackie Howard, una adolescent que es trasllada a un ranxo a Colorado després de la mort de la seva família, mentre s'adapta a la vida amb la seva tutora Katherine Walter i els dotze fills, tot enmig de conflictes familiars i un triangle amorós.

Maxton Hall (2024): Segueix Ruby Bell, una estudiant becada a Maxton Hall, mentre es veu embolicada en un secret amb James Beaufort, un hereu milionari, i viu la tensió que evoluciona entre conflicte i atracció dins d'un entorn de privilegis i ambicions acadèmiques.

10. Llibres i més!

Pel·lícules i sèries de doctors

Grey's Anatomy (2005): La sèrie mèdica més famosa del món. Conta la vida de Meredith Grey i els seus companys a l'Hospital Grey Sloan Memorial, on s'enfronten a operacions complicades, històries d'amor intenses i moments molt emotius.

House, M.D. (2004): El brillant però sarcàstic doctor Gregory House dirigeix un equip que resol casos mèdics impossibles. Cada episodi és com un trencaclosques ple de misteri i diagnòstics sorprenents.

The Good Doctor (2017): Shaun Murphy, un jove cirurgià amb autisme i síndrome de l'avis, lluita per ser acceptat en un hospital d'elit.

Una sèrie molt humana, plena d'emoció i reflexió.

New Amsterdam (2018): El doctor Max Goodwin es converteix en director d'un hospital públic i intenta canviar el sistema per a posar els pacients per damunt dels interessos econòmics. Cada episodi barreja medicina, crítica social i esperança.

10. Llibres i més!

Pel·lícules i sèries de terror

The Fall of the House of Usher (2023): Inspirada en els relats d'Edgar Allan Poe. Segueix una poderosa família farmacèutica que comença a caure en desgràcia mentre un misteriós passat torna per a cobrar-se venjança.

Marianne (2019): Una escriptora de terror descobreix que el personatge maligne que ella va inventar és real i l'està perseguint.

Hereditary: Després de la mort de la seua àvia, una família comença a patir esdeveniments estranys i terrorífics. El que comença com un drama familiar es converteix en un malson demoníac.

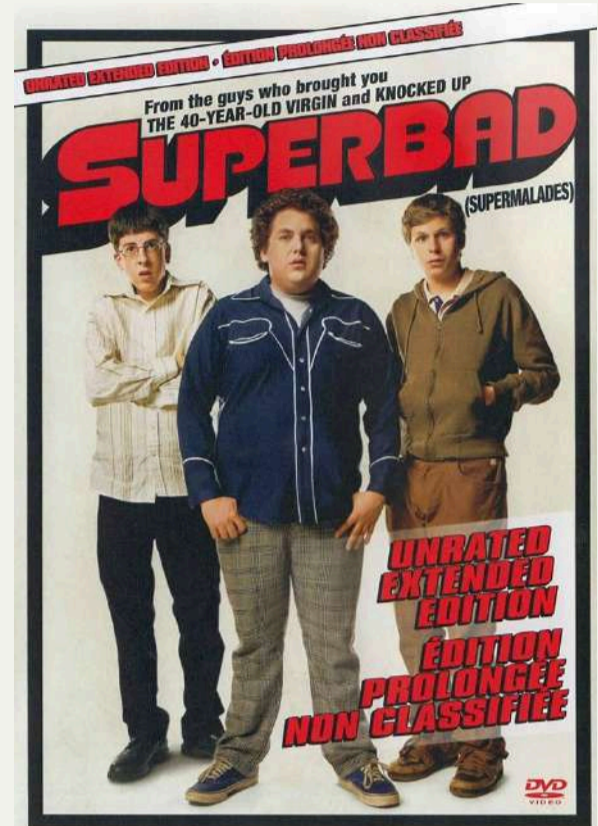

The Conjuring (Expedient Warren) (2013): Basada en casos reals dels investigadors paranormals Ed i Lorraine Warren. Una família és atacada per una presència maligna en la seua casa de camp.

10. Llibres i més!

Pel·lícules i sèries de comèdia

Superbad (2007): dos adolescents inadaptats, amics des de la infància, estan a punt de graduar-se en l'institut, però abans que les seues vides se separen per a anar a la universitat, els dos intentaran passar una última i irrepetible nit de tabola.

Booksmart (2019): Dues noies molt aplicades decideixen que, abans de graduar-se, han de viure una nit boja per “recuperar el temps perdut”.

Young Sheldon (2017): Sheldon Cooper, un xiquet prodigi de 9 anys, lluita per encaixar en l'est de Texas, on la ciència xoca amb l'obsessió local pel futbol i la religió, generant situacions còmiques i desafiaments socials.

Asesinato para principiantes (2024): La Pip, una estudiant, investiga per a un projecte escolar l'assassinat d'Andie Bell ocorregut fa cinc anys. Malgrat que el cas es va tancar amb la confessió i suïcidi del nuvi, Sal Singh, ella creu que és innocent i busca el vertader culpable.

10. Llibres i més!

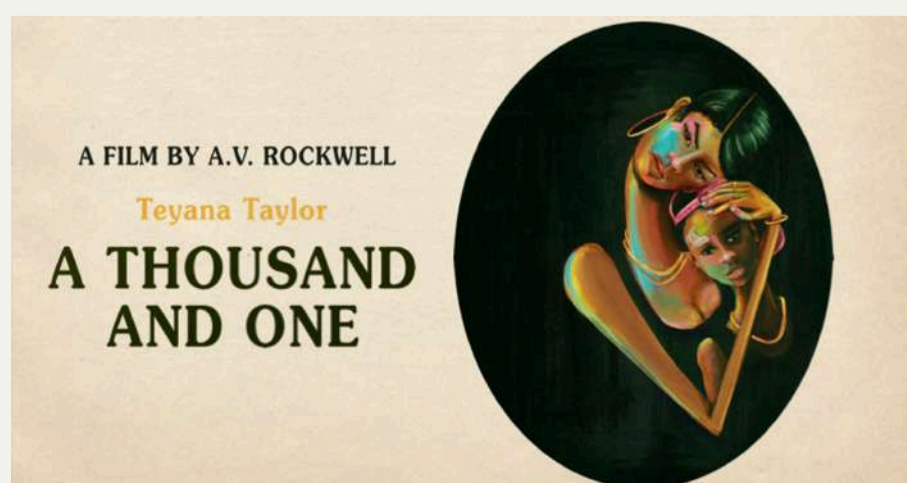
Pel·lícules i sèries policíiques

La Sociedad de la nieve (2023): Un avió uruguaià s'estavella als Andes en 1972; els supervivents lluiten 72 dies entre neu, cadàvers i fam extrema, organitzant-se per a sobreviure contra tot pronòstic. És la versió moderna de Viven.

Thirteen Lives (2022): Narra el rescat de 12 xiquets i el seu entrenador atrapats en una cova inundada a Tailàndia en 2018. Un grup de bussos internacionals ho arrisca tot per a traure'ls amb vida.

Fall (2022): Dues amigues, Becky i Hunter, pugen a una torre de ràdio abandonada de més de 600 metres d'altitud, però en arribar al cim queden atrapades. Aïllades i en perill, hauran de lluitar contra el vertigen i les condicions extremes per intentar sobreviure.

A Thousand and One (2023): Inez, una mare novaïorquesa, segresta el seu propi fill del sistema d'acolliment per a donar-li una vida millor. Durant anys, lluita per sobreviure i mantindre la seua identitat en una ciutat canviant.

10. Llibres i més!

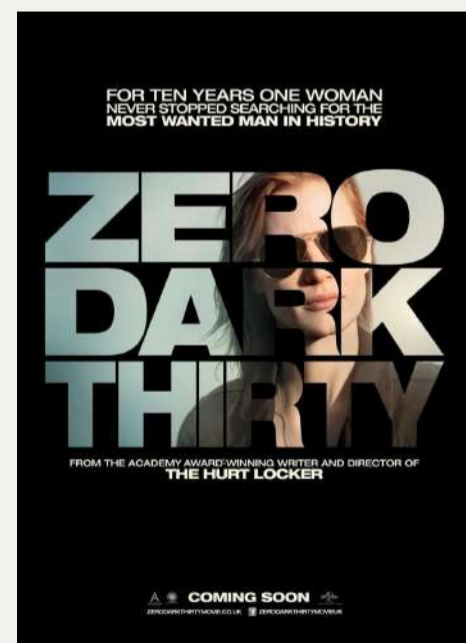
Pel·lícules i sèries d'acció

Captain Phillips (2013): El capità Richard Phillips (Tom Hanks) comanda un vaixell de càrrega estatunidenca que és segrestat per pirates somalis en l'oceà Índic. La tensió augmenta minut a minut mentre intenta protegir la seua tripulació.

Sicario (2015): Kate Macer, una agent de l'FBI (Emily Blunt), s'unix a una unitat especial que lluita contra els càrtels a la frontera dels EUA i Mèxic. El que descobreix posa a prova la seua moral i la seua confiança en el sistema.

Zero Dark Thirty (2012): Basada en l'operació real de la CIA que va portar a la captura d'Osama bin Laden. Segueix a Maia, una analista que dedica 10 anys de la seua vida a trobar al líder d'Al-Qaeda.

The Revenant (2015): Hugh Glass (Leonardo DiCaprio), un caçador ferit i abandonat després de ser atacat per un os, sobreviu en condicions extremes per a buscar venjança a la frontera americana del segle XIX.

10. Llibres i més!

Pel·lícules i sèries històriques

Chernobyl (2021): La sèrie recrea l'accident nuclear de Txernòbil de 1986 i segueix el científic Valeri Legàsov mentre investiga les causes reals de la catàstrofe, enfrontant-se a la censura soviètica. Alhora, mostra el sacrifici de moltes persones que van arriscar la vida per contenir la radiació.

La misión (1989): Ambientada al segle XVIII a Sud-amèrica, la història se situa a les missions jesuítiques, on es protegeix els guaranis de l'esclavitud colonial. Rodrigo Mendoza, un traficant d'esclaus, busca la redempció unint-se als jesuïtes, mentre missions i indígenes s'enfronten a una decisió tràgica entre la resistència armada i la no-violència.

Roma (2018): Mostra el final de la República Romana i l'ascens de l'Imperi a través de figures com Juli Cèsar i August.

Carlos, Rey Emperador (2015): Continua *Isabel*, centrada en el regnat de Carles I d'Espanya i V d'Alemanya.

Amira Tijani Hilmi

11. Meteorología

Un enero pasado por agua en Onda

El pasado mes de enero ha sido, sin duda, uno de los más lluviosos que se recuerdan en Onda en los últimos años, no tanto por la cantidad total de lluvia recogida, sino por la constante presencia de precipitaciones a lo largo del mes.

De los 31 días que tiene enero, solo en 13 jornadas no llovió. En las otras 18, aunque en muchos casos las precipitaciones fueron débiles, la lluvia hizo acto de presencia, acompañando prácticamente el día a día de los vecinos y vecinas de la localidad. Esta sucesión de días grises y húmedos ha marcado el ritmo del mes y ha dejado una sensación generalizada de un invierno especialmente lluvioso.

En total, durante enero se recogieron 43,6 litros por metro cuadrado, una cifra que no resulta extraordinaria si se compara con otros episodios de lluvia intensa. Para encontrar un volumen similar de precipitaciones es necesario remontarse al año 2021. Sin embargo, la principal diferencia con aquel año es clara: mientras que entonces la lluvia se concentró en pocos episodios, este enero ha destacado por su regularidad, con lluvias repartidas de forma casi continua.

Este tipo de precipitaciones, frecuentes pero poco intensas, tiene efectos positivos y negativos. Por un lado, favorece la humedad del suelo y una mejor absorción del agua por la tierra, algo beneficioso para el entorno natural y la agricultura. Por otro, dificulta actividades al aire libre, altera rutinas diarias y refuerza la sensación de frío durante más tiempo.

En definitiva, enero pasará a la pequeña historia meteorológica de Onda como un mes inusualmente persistente en lluvias, más marcado por la constancia que por la intensidad. Un recordatorio de que el clima no siempre se mide solo en litros, sino también en días.

Alejandro Pérez

11. Meteorologia

Quan el cel no va donar treva: la tardor en què la pluja va desbordar la Plana Baixa i l'Alt Millars

La tardor de 2025 serà recordada durant molt de temps a la Plana Baixa i l'Alt Millars. En a penes tres setmanes, el cel va descarregar amb una intensitat poc habitual, encadenant tres episodis de pluges molt abundants que deixaren xifres extraordinàries i posaren a prova el territori. No va ser un únic temporal, sinó una successió que acabà convertint la pluja en la gran protagonista de l'inici del curs.

El primer episodi, a finals de setembre, va ser el més espectacular pel que fa a xifres extremes. A la Serra d'Espadà, la pluja va assolir valors difícils d'imaginar: en punts com l'Alcúdia de Veo, Aín, Eslida o Suera se superaren els 300 i fins als 400 litres per metre quadrat. En només uns dies va caure l'equivalent a diversos mesos de pluja.

Mentrestant, la costa de la Plana Baixa amb prou feines va rebre una part d'aquestes quantitats, creant un contrast molt marcat entre muntanya i litoral. A l'Alt Millars, en canvi, el temporal va colpejar amb més equilibri: Torralba del Pinar, Villamalur o Fuentes de Ayódar també registraren xifres molt elevades, mostrant que la pluja no va ser un fenomen aïllat.

Quan semblava que l'episodi havia quedat arrere, arribà el segon temporal, entre el 28 de setembre i l'1 d'octubre. Esta vegada, sense xifres tan extremes, però amb una característica clau: la pluja es va estendre a quasi tota la Plana Baixa. Interior, plana i costa sumaren entre 100 i 200 litres en molts municipis. Borriana, Nules, Xilxes o la Vall d'Uixó començaren a notar els efectes d'un sòl que ja no absorbia l'aigua amb facilitat. A l'Alt Millars, les pluges foren més moderades, encara que suficient per a continuar carregant rius i barrancs.

El tercer episodi, a mitjan octubre, va ser el més perillós. No per un rècord concret, sinó perquè va ploure molt, durant molts dies i en quasi totes parts. A la Plana Baixa, nombroses localitats superaren els 150 i 200 litres, des d'Artana i Betxí fins a Vila-real, Borriana o Nules. La costa tornà a rebre quantitats molt elevades, una cosa poc habitual en episodis tan persistents.

A l'Alt Millars, encara que els registres foren més baixos, la pluja continuada va mantenir el terreny completament saturat.

La comparació dels tres episodis deixa una conclusió clara: la Plana Baixa va ser la comarca més castigada en conjunt, especialment per la repetició de pluges intenses en poc de temps. L'Alt Millars va viure el seu moment més crític en el primer episodi, però no va patir amb la mateixa intensitat l'acumulació posterior.

Esta tardor demostra que el vertader perill no sempre està en una tempesta puntual, sinó en la suma de dies grisos, núvols baixos i pluges persistents. El cel no va donar treva, i el territori va respondre recordant-nos que la meteorologia continua tenint l'última paraula.

11. Meteorologia

La Plana Baixa	Pmm
l'Alcúdia de VeoBenitandús	4,144
l'Alcúdia de VeoVeó	4,131
Aín	4,112
SueraRes. Espadan	3,391
Eslida	3,332
Tales	200
Alfondeguilla	1,767
Artana	1,752
ArtanaCaseta de les Creus	1,745
Onda ArtesaCR Cota 220	1,572
Ondael Salvador	153
Onda	1,458
OndaColegio Virgen del Carmen	127
Onda San Chils	79
Onda Ràtils - CR Cota 220	726
Betxí	662
la Vall d'Uixó	63
OndaSitjar bajo	582
la VilavellaPtda. Forn	552
AlmenaraComunitat de Regants	522
la Llosa	46
la VilavellaCarrer Barranc	432
BetxíMuntanyeta de Sant Antoni	43
Almenara	428
Vila-realla Llum de Tol	42
la VilavellaAjuntament	42
les AlqueriesCap de Terme	418

<u>Xilxes</u>	38
<u>AlmenaraMotor el Blau</u>	362
<u>Vila-realUrb. Madrigal</u>	342
<u>Vila-realCarinyena</u>	31
<u>Moncofa</u>	284
<u>Vila-realSud</u>	27
<u>Vila-realles Solaes</u>	256
<u>NulesPlatja de Nulesl'Estany</u>	248
<u>Vila-realPlaça Dos de Maig</u>	234
<u>Burrianacentro</u>	232
<u>AlmenaraPlatja Casablanca</u>	23
<u>Vila-realCol·legi Santa Maria</u>	23
<u>BurrianaAlquerías de Santa Bárbara</u>	224
<u>les Alqueries</u>	224
<u>Vila-realColegio Virgen del Carmen</u>	222
<u>Vila-realAyuntamiento</u>	217
<u>BurrianaLa Serratella</u>	206
<u>les AlqueriesCasa de la Musica i Dansa</u>	204
<u>Vila-realReg Nou N340</u>	202
<u>Vila-realAmorós Madrigal</u>	196
<u>BurrianaEl PuertoClub Náutico</u>	188
<u>BurrianaPlatja del Grau</u>	174
<u>Vila-realBassa del Poble</u>	142

12. Projectes del nostre IES

Proyecto Gato

El presente curso escolar ha visto nacer en el IES Serra d'Espadà, el Proyecto Gato, un nuevo entorno didáctico dirigido al alumnado PAC.

El proyecto tiene como finalidad atender a una doble necesidad. La primera de índole educativa, al dotar a un alumnado de especial singularidad de un modo alternativo de aprendizaje. La segunda de índole social ya que, para conseguir dicho aprendizaje el alumnado realiza actividades de servicio comunitario, actuando sobre una problemática real con la finalidad de crear soluciones para su propia comunidad y aumentar al mismo tiempo su interés y motivación.

En este caso, nuestro alumnado se convierte de facto en gestor de una colonia felina situada en las inmediaciones del centro. La gestión ética de estos animales es obligatoria en todo el territorio nacional y está regulada por la Ley 7/2023 (Art. 41). Sin embargo, este tipo de gestión en nuestro municipio solo se aplica a un número reducido de colonias felinas del casco urbano. A través del proyecto el alumnado PAC, asesorado por la protectora de animales local, es el responsable de identificar a cada uno de los animales, realizando un censo de los mismos, de la correcta limpieza de la zona, de su alimentación, esterilización y desparasitación, así como de la construcción, con materiales reciclados de diferentes refugios climáticos para los animales. De esta manera, no solo se dota de condiciones de vida dignas a esta fauna urbana y se mejora la convivencia vecinal, sino que, partiendo de una problemática real y próxima al alumnado, se favorece el aprendizaje, la empatía y la reinserción educativa de un alumnado en plena formación como ciudadanos responsables.

12. Projectes del nostre IES

Projecte Guardabosc

L'IES Serra d'Espadà participa enguany en el projecte d'innovació educativa Guardabosc, que promou una educació ambiental activa que no es limite a l'aula, sinó que es desenvolupa sobre el terreny, ensenyant a l'alumnat a observar, analitzar i actuar per a conservar els ecosistemes que els envolten. La Serra d'Espadà esdevé escenari i recurs educatiu alhora. En vincular educació i entorn natural, s'enforteix el teixit social i s'impulsa l'arrelament a les nostres poblacions de naixement, una cosa essencial en zones preocupades per la despoblació.

Assumir el rol de "guardabosc" simbòlics implica desenvolupar valors com la responsabilitat, el compromís, la cooperació i el respecte per la natura. El treball en equip és essencial, ja que la cura de l'entorn requereix col·laboració i organització, habilitats clau per a la vida personal i professional.

A més, l'educació a l'aire lliure, el contacte amb la natura i la realització d'activitats pràctiques generen major motivació i benestar emocional en l'alumnat. No volem viure d'esquenes a la Serra d'Espadà, l'hem de gaudir, l'hem de sentir, l'hem de viure i a més hem d'aprofitar l'oportunitat que ens ofereix per la seua proximitat.

Aquest projecte també ofereix la possibilitat d'involucrar a famílies, associacions locals, ajuntaments, agents forestals i voluntaris mediambientals, promovent una educació oberta i comunitària que reforça el vincle entre l'institut i el seu entorn social i natural.

Per últim, permet treballar de manera interdisciplinària diferents matèries com ara biologia, matemàtiques, física i química, geografia, etc. i contribueix activament a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

12. Projectes del nostre IES

Coordinació igualtat

A l'IES Serra d'Espadà estem compromesos amb la promoció de la igualtat i la prevenció de qualsevol forma de violència masclista. Entenem que l'educació és una eina fonamental per a formar persones crítiques, respectuoses i capaces de construir relacions sanes i igualitàries. Per això, la coeducació forma part del nostre projecte educatiu i es concreta al llarg del curs en accions de sensibilització, activitats formatives i propostes de reflexió adaptades a les diferents etapes educatives.

Des de l'IES, i amb motiu del 25 de novembre (25N), l'alumnat va preparar un mural inspirat en l'obra d'Elena Chauvet, titulat "Sabates roges", on cada sabata simbolitzava una dona assassinada per violència masclista. Aquesta activitat va servir per a visibilitzar una realitat dolorosa i fomentar la reflexió col·lectiva.

A més, en coordinació amb el Departament de Valencià, es va elaborar un altre mural relacionat amb el llibre de lectura de segon d'ESO *Aquell agost amb punt final*. L'alumnat hi va participar activament escrivint post-its amb frases vinculades a la igualtat i en contra de la violència masclista.

D'altra banda, s'han organitzat diferents activitats educatives adreçades als diversos nivells. L'alumnat de cicles formatius va assistir al Teatre Mònaco per veure el monòleg de Pamela Palenciano, *No solo duelen los golpes*, una proposta impactant de prevenció i conscienciació sobre les relacions tòxiques i la violència masclista. També s'han realitzat tallers d'educació sexual a 1r i 2n d'ESO, així com tallers de prevenció de la violència sexual a tercer i quart d'ESO. Així mateix, es va promoure la participació de l'alumnat en els premis de la Diputació "La igualtat és cosa de tots i totes", on alumnat de 3r d'ESO i de Batxillerat va obtenir diversos premis. Actualment, també s'està fomentant la participació en el concurs nacional de la Fundació Mutua Madrileña per la igualtat i contra la violència de gènere.

Finalment, amb la mirada posada en el 8 de març (8M), l'alumnat de 2n d'ESO ha preparat un nou mural dedicat a dones rellevants de la nostra història, amb l'objectiu de donar visibilitat a referents femenins que sovint han quedat fora dels relats tradicionals.

Des del nostre centre continuarem treballant perquè la igualtat siga un valor viu i present en el dia a dia de la comunitat educativa. Creiem que només a través de l'educació, la reflexió i la implicació de tot l'alumnat podem avançar cap a una societat més justa, lliure de violències i amb les mateixes oportunitats per a totes les persones.

12. Projectes del nostre IES

PIIE: El cambio empieza por el entorno

El proyecto «El cambio empieza por el entorno» ya ha hecho su primer paso visible en nuestro centro educativo con la recuperación y transformación de un espacio ajardinado que nos da una mejor visibilidad. Gracias a las obras y actuaciones realizadas, este espacio se ha convertido en un entorno cuidado, agradable e integrado en la vida cotidiana del centro.

La intervención ha incluido tareas de limpieza, acondicionamiento y mejora estética de la zona, con un resultado final que mejora notablemente la imagen del centro y el uso de los espacios comunes. El cambio es evidente y refleja el compromiso del centro con la calidad del entorno educativo.

Este proyecto parte de la convicción que un entorno muy cuidado repercute positivamente en el bienestar emocional, la salud mental y la convivencia del alumnado y del profesorado. La mejora de los espacios comunes no es solo una cuestión visual, sino una apuesta por un centro más amable, respetuoso y cohesionado.

Las imágenes que acompañan esta noticia muestran el resultado definitivo de esta primera actuación, que supone el inicio de un proceso de transformación más amplio.

Desde nuestro proyecto PIIES «El cambio empieza por el entorno» reafirmamos nuestro compromiso institucional con la mejora continua de los espacios educativos, un proyecto que tendrá continuidad en nuevas actuaciones y que forma parte de una apuesta clara por un entorno académico más saludable, inclusivo y de calidad.

13. ¿Y tú de quién eres?

Canto de lluvia

Cae la lluvia lenta sobre el día gris,
y en su murmullo triste se apaga lo que fui.
El ocaso se extiende, pálido, tardío,
como un suspiro último que se pierde en el frío.
Hay un fin postrero, incierto y desolado,
que avanza entre sombras de un tiempo desgajado.
Su eco es un crepitar trágico, leve,
que en la memoria tiembla, que en la pena llueve.
Cae la lluvia lenta sobre el día gris
y en su murmullo triste se apaga lo que fui.
Y yo, bajo este cielo de plomo, sin consuelo,
busco un rastro de luz que no halle en el cielo.
Solo queda el rumor de lo que nunca vuelve,
el canto apagado de un alma que se pierde.
Así paso, herido, por la tarde que declina,
mientras la lluvia cava su melancólica ruina.
Y en cada gota siento un latido que desiste,
una nostalgia honda... que en silencio triste.
Cae la lluvia lenta sobre el día gris
y en su murmullo triste se apaga lo que fui.

Mañana joven

Despierta el campo en día soleado,
la brisa fresca canta su alegría;
renace el corazón en armonía,
y el mundo late joven, renovado.
Avanzo por el valle iluminado,
la luz se vuelve ofrenda en cada día;
mi espíritu, ferviente, en su energía,
recuerda que el dolor ya se ha borrado.
La esperanza regresa, firme y pura,
y un sueño jovial, brillante, me sostiene,
promesa fehaciente que perdura.
Mi paso se hace gozo, y nada hiere;
la vida, radiante, abre su espesura,
y todo en mí renace... y todo quiere.

Poemas de Alejandro Pérez

1

En una cuna hice mi debut,
con babas y risas, una gran salud
De gateos veloz, un pequeño atleta,
perros y gatos, mi tribu secreta.
A los seis años, ya un experto en volar, ¡en mi imaginación, listo para soñar!

2

En el susurro del alba nace un querer,
dos almas danzan como olas en el mar,
en cada latido, un vínculo a tejer,
un viaje eterno que no deja de brillar.

3

El amor florece en un suave susurro,
bajo los cielos de un eterno conjuro.
Es un abrazo cálido que nunca termina,
una danza eterna en la brisa divina.

Poemas de Toni Balaguer

14. Bústia de suggeriments

**Si t'agradaria publicar en la revista del centre o enviar-nos algun suggeriment, envia un correu a:
a.ruizgarcia@edu.gva.es**

